

Rolnummer 5374
Arrest nr. 164/2012 van 20 december 2012

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 353ter, eerste lid, 1°, van de programmawet (I) van 24 december 2002, ingevoegd bij artikel 9 van de programmawet van 27 december 2004, in de versie ervan die voorafgaat aan de wijziging ervan bij artikel 201 van de wet van 22 december 2008 houdende diverse bepalingen (I), gesteld door de Arbeidsrechtbank te Brussel.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit rechter J.-P. Snappe, waarnemend voorzitter, voorzitter M. Bossuyt, en de rechters A. Alen, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels et P. Nihoul, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van rechter J.-P. Snappe,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging

Bij vonnis van 21 maart 2012 in zake de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid tegen de stichting van openbaar nut « Charcot Stichting », in aanwezigheid van de vzw « Partena », waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 29 maart 2012, heeft de Arbeidsrechtbank te Brussel de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 353ter, eerste lid, 1°, van de programmawet [lees : programmawet (I)] van 24 december 2002, zoals ingevoegd bij artikel 9 van de wet van 27 december 2004 en in de versie ervan die voorafgaat aan de wijziging aangebracht bij artikel 201 van de wet van 22 december 2008 houdende diverse bepalingen [lees : houdende diverse bepalingen (I)], de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre het in die zin wordt geïnterpreteerd dat het betekent dat het daarin bedoelde begrip rechtspersoon de rechtspersonen zonder winstoogmerk en de stichtingen van openbaar nut die, naar analogie, het resultaat zijn van een verrichting bedoeld in de artikelen 671 tot 679 van het Wetboek van vennootschappen, zoals een inbreng van een algemeenheid of een inbreng van een bedrijfstak, uitsluit, terwijl een dergelijke verrichting, wanneer zij betrekking heeft op een burgerlijke vennootschap of een handelsvennootschap, het voordeel van het behoud van de in afdeling 3, hoofdstuk 7 [lees : in titel IV, hoofdstuk 7, afdeling 3] van dezelfde programmawet van 24 december 2002 bedoelde doelgroepverminderingen van socialezekerheidsbijdragen enkel daaraan voorbehoudt ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- de stichting van openbaar nut « Charcot Stichting », waarvan de zetel is gevestigd te 1030 Brussel, Huart Hamoirlaan 48;
- de vzw « Partena », waarvan de zetel is gevestigd te 1000 Brussel, Kartuizersstraat 45;
- de Ministerraad.

Op de openbare terechtzitting van 30 oktober 2012 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. C. Colpaert, tevens *loco* Mr. J. Verhaegen, advocaten bij de balie te Brussel, voor de stichting van openbaar nut « Charcot Stichting »;
 - . Mr. P. Leclercq, advocaat bij de balie te Brussel, voor de vzw « Partena »;
 - . Mr. P. Slegers, tevens *loco* Mr. S. Berg en Mr. C. Pouppez, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers J. Spreutels en A. Alen verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (hierna : RSZ) heeft de « Charcot Stichting », stichting die haar sociaal secretariaat, de vzw « Partena », in vrijwaring heeft opgeroepen, voor de verwijzende rechter gedagvaard om haar met name te horen veroordelen tot het betalen van een som van 6 290,37 euro die inzonderheid bedragen vertegenwoordigt die sinds het derde kwartaal van 2007 als verminderingen van sociale bijdragen zijn toegekend.

Die vermindering van de sociale bijdragen, « doelgroepvermindering » genoemd, was toegekend aan de vzw « Belgische Studiegroep voor Multiple Sclerose » (hierna : de vzw « BSGMS »), die in 2004 met V. Coelenbier een arbeidsovereenkomst had gesloten in het kader van het « Activaplan ». Ingevolge de scheiding, in 2005, van de vzw « BSGMS » en de « Charcot Stichting » (voorheen opgericht binnen de voornoemde vzw en voortaan opgericht als stichting van openbaar nut), werden het vermogen en het personeel, met inbegrip van V. Coelenbier, van de eerste aan de tweede overgedragen; de « doelgroepverminderingen » werden na die overdracht *de facto* behouden, zonder dat de « Charcot Stichting » of haar sociaal secretariaat daartoe stappen ondernamen. Nadat in 2010 een regularisatieaanvraag was ingediend, heeft de RSZ beslist dat de « Charcot Stichting » niet behoort tot de gevallen waarin is voorzien in artikel 353ter van de programmawet (I) van 24 december 2002, en vervolgens de stichting voor de verwijzende rechter gedagvaard om de betaling te verkrijgen van de bedragen die het voorwerp zijn geweest van de vermindering van die bijdragen.

De verwijzende rechter gaat ervan uit dat de in het geding zijnde verrichting van overdracht kan worden geanalyseerd als een inbreng van een algemeenheid of van een bedrijfstak in de zin van de artikelen 678 en 679 van het Wetboek van vennootschappen, aangezien de vzw « BSGMS » niet werd vereffend, maar haar activiteit zich voortaan beperkt tot het houden van de wetenschappelijke bijeenkomsten. Hij stelt vast dat, volgens de RSZ, die verrichting niet behoort tot de twee mogelijke gevallen waarin is voorzien in het voormelde artikel 353ter, in de redactie ervan die voorafgaat aan de wet van 22 december 2008, om de vermindering van de bijdragen te verantwoorden : aangezien de vzw « BSGMS » niet werd vereffend, kon artikel 353ter, eerste lid, 2°, niet worden toegepast, terwijl de in artikel 353ter, eerste lid, 1°, bedoelde verrichting van overdracht slechts betrekking kon hebben op vennootschappen en niet op vzw's of stichtingen van openbaar nut.

Hij stelt bovendien vast dat artikel 353ter, eerste lid, 1°, is gewijzigd bij de wet van 22 december 2008 teneinde het voor de vzw's en de stichtingen die in dezelfde voorwaarden van herstructurering zijn geplaatst als de vennootschappen, precies mogelijk te maken de bijdrageverminderingen te blijven genieten; de RSZ had zelf, nog vóór de wetwijziging, de bepalingen die van toepassing zijn op de vennootschappen, naar analogie toegepast op de vzw's teneinde een discriminatie ten nadele van die laatste te vermijden; maar te dezen genoot de « Charcot Stichting » die toepassing naar analogie niet. Artikel 353ter, eerste lid, 2°, werd ook gewijzigd, maar zoals de oude bepaling, veronderstelt de nieuwe de vereffening van de vzw, waartoe te dezen niet werd overgegaan.

Ervan uitgaand dat de inbreng van een algemeenheid of die van een bedrijfstak van een vzw (of van een stichting) in een andere sinds de wet van 2008 het behoud van het voordeel van de in het geding zijnde vermindering van de sociale bijdragen mogelijk maakt en dat zulks vanaf 2004 de wil van de wetgever leek te zijn, is de verwijzende rechter van oordeel dat het verschil in behandeling tussen vennootschappen en rechtspersonen zonder winstoogmerk die zich in soortgelijke en vergelijkbare situaties bevinden die te maken hebben met een van die inbrengen, discriminerend zou kunnen zijn indien het oude artikel 353ter, eerste lid, 1°, zou worden toegepast op de vennootschappen alleen. Hij richt derhalve de hierboven weergegeven vraag aan het Hof.

III. *In rechte*

- A -

A.1.1. De Ministerraad brengt de feiten van de onderhavige zaak in herinnering en is van mening dat de prejudiciële vraag voortkomt uit de interpretatie, enerzijds, van de aard van de verrichting uitgevoerd tussen de vzw « Belgische Studiegroep voor Multiple Sclerose » en de « Charcot Stichting », geanalyseerd als een inbreng van een algemeenheid of van een bedrijfstak in de zin van de artikelen 678 en 679 van het Wetboek van vennootschappen, en, anderzijds, van de in het geding zijnde norm.

A.1.2. Hij herinnert eraan dat de doelgroepvermindering een maatregel vormt ten gunste van de werkgelegenheid, maar niet een vermogensrecht dat kan worden overgedragen aan een andere persoon dan die aan wie de subsidie welke die maatregel vormt, ten goede komt. De strengheid van die regel werd verzacht ten gunste van de vennootschappen die opgehouden hebben te bestaan en waarvan het volledige maatschappelijke vermogen is overgedragen aan een overnemende vennootschap, en dat om rekening te houden met de praktische moeilijkheden op het vlak van reorganisatie van ondernemingen. Zodoende heeft de in het geding zijnde bepaling, die is ontstaan uit de programmawet van 27 december 2004, klaarblijkelijk niet de juridische wijzigingen van vzw's of van stichtingen van openbaar nut beoogd en de parlementaire voorbereiding van die wet bevestigt dat, wat de handelsvennootschappen en de rechtspersonen zonder winstoogmerk betreft, de wetgever verschillende maatregelen heeft genomen. In zijn memorie van antwoord voegt hij eraan toe dat die wet de stabiliteit van de tewerkstelling van de werknemers meer wil beschermen wanneer de juridische structuur van de werkgever is gewijzigd of het resultaat is van een bijzondere verrichting. De overdracht van de subsidies kon worden verantwoord omdat het Wetboek van vennootschappen de wijziging van de vennootschappen en de gevolgen daarvan regelt, terwijl voor de vzw's een dergelijke wijziging niet was geregeld, zodat de overdracht van subsidies slechts kon plaatshebben na een vereffening.

De wet van 22 december 2008 maakt het voor de vzw's mogelijk een maatregel van continuïteit te genieten, niettegenstaande het feit dat zij indertijd nog niet de overdracht van rechtswege van de rechten en verplichtingen genoten. Artikel 46 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen betreffende Justitie (II) heeft weliswaar artikel 670 van het Wetboek van vennootschappen gewijzigd om de toepassing, naar analogie, van artikel 770 van dat Wetboek op elke rechtspersoon mogelijk te maken en dat teneinde de fusie van vzw's te regelen, waarover in de rechtsleer controverses heersten; maar bij de desbetreffende aanneming gebeurden de verrichtingen van inbreng van een algemeenheid of van overdracht van een bedrijfstak tussen rechtspersonen zonder winstoogmerk of stichtingen niet van rechtswege en waren zij niet tegenstelbaar aan derden, zodat geen enkele continuïteit kon worden opgeëist, behalve via het eventuele optreden van een rechter.

A.1.3. De Ministerraad betoogt dat de prejudiciële vraag ontkennend dient te worden beantwoord aangezien vóór de wet van 2009 - en dus op het ogenblik van de aanneming van de in het geding zijnde bepaling - vzw's en stichtingen van openbaar nut in geval van juridische herstructurering geen continuïteit konden genieten door de werking van de wet. De conventionele continuïteit of de continuïteit naar analogie (zoals te dezen) kon weliswaar worden nagestreefd, maar was niet van rechtswege. In zijn arrest nr. 194/2011 heeft het Hof trouwens erkend dat een verschil in behandeling tussen rechtspersonen en feitelijke verenigingen relevant is ten opzichte van de bedoeling om op te treden in die situaties waar de pre-existente werkgevers ophouden te bestaan. Hetzelfde geldt in de onderhavige zaak, waar de wetgever de maatregelen inzake bijdrageverminderingen heeft uitgebreid tot de ondernemingen die (op wettige wijze) in de plaats komen van een pre-existente onderneming.

A.1.4. Hij is bovendien van mening dat de parlementaire voorbereiding van de wet van 2008 niet kan worden geïnterpreteerd als een erkenning van een vroegere discriminatie, aangezien die wet ook voortkomt uit een beleidskeuze van de wetgever om de werkgelegenheid te bevorderen door de uitzondering die de vennootschappen reeds genoten en die een nuttige en doeltreffende maatregel vormde, uit te breiden tot de vzw's, zelfs al konden zij in die tijd nog niet wettig aanspraak erop maken de vzw voort te zetten waaruit zij voortkomen. Door te anticiperen op de evolutie van het Wetboek van vennootschappen heeft de wetgever aldus de toepassing van een vroegere wetgeving uitgebreid tot een verschillende maar verwante situatie, teneinde de effecten ervan te maximaliseren. Het feit van het recht te doen evolueren en de wet te verbeteren brengt in het recht niet de erkenning van een discriminatie met zich mee.

A.2.1. De vzw «Partena», die sinds 2006 instaat voor het sociaal secretariaat van de «Charcot Stichting», brengt de feiten van de onderhavige zaak in herinnering en betoogt dat de in het geding zijnde bepaling, in de redactie die eraan werd gegeven bij de wet van 27 december 2004, discriminerend is in zoverre zij de voortzetting van de doelgroepverminderingen toelaat in geval van inbreng van een algemeenheid of van een bedrijfstak tussen twee vennootschappen, maar niet tussen twee rechtspersonen zonder winstoogmerk. Die bepaling is trouwens gewijzigd bij de wet van 22 december 2008, die het voor die rechtspersonen voortaan mogelijk maakt de voortzetting van die verminderingen te genieten. In de vroegere versie ervan behandelde die bepaling identieke situaties op verschillende wijze, terwijl niets dat verschil in behandeling verantwoordt.

A.2.2. In haar memorie van antwoord verwerpt de vzw «Partena», zoals de «Charcot Stichting», het argument dat de Ministerraad afleidt uit het arrest nr. 194/2011, aangezien de «Charcot Stichting» geen feitelijke vereniging is. Zij verwerpt eveneens het criterium dat is afgeleid uit het al dan niet ontbreken van een wettelijk georganiseerde continuïteit die, volgens de Ministerraad, slechts bestond door de werking van de wet van 30 december 2009. Zij verwijst, zoals de «Charcot Stichting», naar de parlementaire voorbereiding van de wet van 22 december 2008, volgens welke de wetgever alle rechtspersonen op dezelfde wijze heeft willen behandelen, en naar die van de wet van 30 december 2009, die met name ertoe strekt de overdracht van rechtswege van de bijdrageverminderingen voor doelgroepen niet op losse schroeven te zetten.

A.3.1. De «Charcot Stichting» brengt de feiten van de onderhavige zaak, het doel van de doelgroepverminderingen en de evolutie van de in het geding zijnde wetsbepalingen in herinnering, waarbij zij opmerkt dat artikel 353ter, eerste lid, 1°, in de redactie die eraan werd gegeven bij de wet van 27 december 2004, «de rechtspersoon» beoogde en niet «de handelsvennootschappen» zoals de parlementaire voorbereiding en de instructies van de RSZ dat doen, welke aldus een interpretatie geven die in strijd is met de betekenis zelf van het begrip «rechtspersoon». Sinds de wijziging ervan bij de wet van 22 december 2008 beoogt de in het geding zijnde bepaling onbetwistbaar vennootschappen, verenigingen en stichtingen; de parlementaire voorbereiding en de instructies van de RSZ gaan in die zin, maar het is merkwaardig dergelijke uiteenlopende interpretaties vast te stellen uitgaande van een bepaling waarin duidelijke termen worden gebruikt. In haar memorie van antwoord voegt zij eraan toe dat een dergelijke situatie rechtsonzekerheid en discriminatie ten aanzien van de vzw's en de stichtingen doet ontstaan. In zijn memorie van antwoord repliceert de Ministerraad dat het in artikel 353ter, eerste lid, 1°, bedoelde begrip «rechtspersoon» geen eigen betekenis heeft, maar uitdrukkelijk de rechtspersonen beoogt die, juridisch, het resultaat zijn van een fusie of een splitsing zoals bedoeld in de artikelen 671 tot 679 van het Wetboek van vennootschappen, wat uitsluit dat het voormelde begrip vzw's of stichtingen van openbaar nut kan omvatten. De verwijzing naar artikel 770 van het Wetboek van vennootschappen werd vervolgens toegevoegd, hetgeen de rechter de mogelijkheid bood, aangezien artikel 770 naar analogie werd toegepast op vzw's en rechtspersonen, de oplossing van de continuïteit toe te passen in geval van fusie, splitsing of een daarmee gelijkgestelde verrichting.

A.3.2. De «Charcot Stichting» is van mening dat stichtingen en vzw's redelijkerwijs kunnen worden vergeleken met handelsvennootschappen aangezien het in beide gevallen om rechtspersonen gaat die houder zijn van rechten en verplichtingen.

A.3.3. Volgens de «Charcot Stichting» wordt de uitsluiting van de vzw's en de stichtingen door de wet van 27 december 2004 niet verantwoord door het feit dat zij geen handelsactiviteiten uitoefenen, maar door het feit dat in geval van omzetting van de juridische structuur, de eerste worden ontbonden of vereffend, terwijl de tweede worden ontbonden zonder te worden vereffend. Dat criterium is echter niet objectief aangezien de artikelen 671 en 679 van het Wetboek van vennootschappen naar analogie zijn toegepast op de vzw's en de stichtingen teneinde de vereffening van de overgenomen rechtspersoon te vermijden, zodat de bovenvermelde uitsluiting op een verkeerde verantwoording berust.

A.3.4. De «Charcot Stichting» betoogt dat zelfs indien het in A.3.3 vermelde criterium objectief zou zijn, het in de in het geding zijnde bepaling gemaakte onderscheid niet verantwoord zou zijn ten aanzien van het beoogde doel dat, zoals de parlementaire voorbereiding van de wet van 27 december 2004 aangeeft, de vereenvoudiging van de regelingen inzake doelgroepverminderingen is teneinde de werkgevers ertoe aan te zetten in het «Activaplan» beoogde personen in dienst te nemen overeenkomstig de doelstelling van de wet van 24 december 2002 die die verminderingen instelde en zonder dat de omzetting van de juridische structuur een hinderpaal vormt. Het heeft dan ook weinig belang of de rechtspersoon die die personen tewerkstelt een handelsvennootschap, een stichting of een vzw is.

De interpretatie die door de wetgever en door de RSZ wordt gegeven aan de in het geding zijnde bepaling in de oorspronkelijke redactie ervan, is derhalve discriminerend.

A.3.5. In haar memorie van antwoord verwerpt de « Charcot Stichting » de argumentatie van de Ministerraad volgens welke de wetgever klaarblijkelijk niet de juridische omzettingen van vzw's en stichtingen zou hebben beoogd, waarbij zij doet gelden dat zulks niet het gevolg is van de tekst van artikel 353*ter*, eerste lid, 1°, van de programmawet (I) van 24 december 2002 maar van de parlementaire voorbereiding van die wet alleen.

Zij betoogt ook dat de verantwoording van het verschil in behandeling tussen handelsvennootschappen en rechtspersonen zonder winstoogmerk, dat naar voren wordt gebracht in de parlementaire voorbereiding van de wet van 27 december 2004 en dat is gegrond op de omstandigheid dat de pre-existente vennootschappen zouden ophouden te bestaan en dat hun maatschappelijk vermogen zou worden overgedragen aan de overnemende vennootschap, in tegenspraak is met de inhoud van de artikelen 678 en 679 van het Wetboek van vennootschappen, waarnaar de in het geding zijnde bepaling verwijst en die de inbreng van een algemeenheid en van een bedrijfstak, zonder ontbinding, beogen.

Het door de Ministerraad naar voren gebracht criterium van de wettelijk georganiseerde continuïteit maakt het niet mogelijk te verklaren dat het in het geding zijnde verschil in behandeling werd opgeheven bij de wijziging van artikel 353*ter*, eerste lid, 1°, door de wet van 22 december 2008, terwijl de vzw's en de stichtingen, door de werking van de wet, nog steeds niet het voordeel van continuïteit in geval van juridische herstructurering konden genieten.

- B -

B.1.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 353*ter*, eerste lid, 1°, van de programmawet (I) van 24 december 2002, zoals ingevoegd bij artikel 9 van de programmawet van 27 december 2004, in de redactie zoals van kracht van 1 januari 2005 tot 31 december 2008. Artikel 353*ter* bepaalde :

« Kunnen er aanspraak op maken om verder te blijven genieten van de in dit hoofdstuk bedoelde doelgroepverminderingen, waarvan de preëxistente juridische structuur genoot, de volgende werkgevers :

1° de rechtspersoon die bewijst het resultaat te zijn van één van de verrichtingen bedoeld in artikelen 671 tot 679 van het Wetboek van vennootschappen;

2° de rechtspersoon zonder winstoogmerk die bewijst dat zijn vermogen het resultaat is van de samenvoeging van de activa na vereffening van één of meerdere rechtspersonen zonder winstoogmerk, waarvan de algemene vergaderingen de wil hebben uitgedrukt om hun vermogen te bestemmen voor de oprichting van de voornoemde nieuwe rechtspersoon zonder winstoogmerk;

3° de rechtspersoon die bewijst dat hij de voortzetting is van de handelsactiviteit van een natuurlijk persoon die zijn handelsfonds heeft toegewezen aan de voornoemde rechtspersoon.

De inninginstelling van de sociale zekerheidsbijdragen bepaalt welke documenten voorgelegd dienen te worden om het bewijs bedoeld in vorig lid te leveren ».

B.1.2. Artikel 353*ter* van de programmawet (I) van 24 december 2002, zoals gewijzigd bij artikel 201 van de wet van 22 december 2008 houdende diverse bepalingen (I) en van kracht sedert 1 januari 2009, bepaalt :

« Kunnen er aanspraak op maken om verder te blijven genieten van de in dit hoofdstuk bedoelde doelgroepverminderingen, waarvan de preëxistente juridische structuur genoot, de volgende werkgevers :

1° de rechtspersoon die de begunstigde is van een juridische herstructureringsoperatie zoals bepaald bij artikelen 671 tot 679 en 770 van het Wetboek van vennootschappen of die wijzigt naar een vennootschap met een sociaal oogmerk zoals bepaald door de artikelen 668 en 669 van hetzelfde Wetboek;

2° de rechtspersoon waarvan het patrimonium geheel of gedeeltelijk afkomstig is van het netto actief na vereffening van één of meerdere morele personen zonder winstgevend doel;

3° de rechtspersoon die geniet van steun uitgevoerd door een fysiek persoon onder voorwaarden bepaald door artikel 768 van het Wetboek van vennootschappen.

Het organisme belast met het innen van de socialezekerheidsbijdragen wordt gelijkgesteld met een derde in verhouding tot een herstructureringsoperatie zoals bedoeld door het Wetboek van vennootschappen en deze operatie doet geen afbreuk aan de rechten van bovenvermelde organisme om na te gaan of de voorwaarden voor de toekenning en het behoud van de bijdragenverminderingen voor doelgroepen vervuld zijn in hoofde van de rechtspersoon die de uiteindelijke begunstigde is ».

B.2.1. De prejudiciële vraag strekt ertoe van het Hof te vernemen of artikel 353*ter*, eerste lid, 1°, van de programmawet (I) van 24 december 2002, in de versie van vóór 1 januari 2009, aldus geïnterpreteerd dat het de voortzetting van de doelgroepverminderingen enkel voorbehoudt aan rechtspersonen die bewijzen het resultaat te zijn van een van de verrichtingen bedoeld in de artikelen 671 tot 679 van het Wetboek van vennootschappen, en dat met uitsluiting van verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen, die in dat Wetboek niet worden beoogd, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt.

B.2.2. In haar memorie wijst de « Charcot Stichting » erop dat de parlementaire voorbereiding van artikel 353*ter* in de oorspronkelijke redactie ervan en de administratieve instructies van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid aan die bepaling een interpretatie geven die in strijd is met de duidelijke betekenis ervan en dat het die interpretatie is die het aan de toetsing van het Hof voorgelegde verschil in behandeling doet ontstaan.

Uit de bewoordingen van artikel 353*ter*, eerste lid, 1°, blijkt echter dat het die bepaling zelf is die, door te verwijzen naar de verrichtingen bedoeld in de artikelen 671 tot 679 van het Wetboek van vennootschappen, de verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen van haar toepassingsgebied uitsluit.

B.3.1. Artikel 353*ter* van de programmawet (I) van 24 december 2002 heeft betrekking op de « voortzetting van de doelgroepvermindering in geval van omzetting van de juridische structuur van de werkgever » (afdeling 3*bis* van titel IV, hoofdstuk 7, van de programmawet (I)).

De doelgroepvermindering is een maatregel aangenomen met het oog op het behoud van de tewerkstelling, waarvan de toepassing aan strikte voorwaarden is verbonden (zie de artikelen 335 en volgende van de programmawet (I) van 24 december 2002). Er zijn meerdere doelgroepverminderingen toegestaan, te weten voor de oudere werknemers, voor langdurig werkzoekenden, voor eerste aanwervingen, voor jonge werknemers, voor mentors, voor de collectieve arbeidsduurvermindering en vierdagenweek en voor de herstructureringen.

B.3.2. De wetwijziging van 27 december 2004 beoogde « te verduidelijken in welke gevallen de werkgevers die ofwel een wijziging van hun rechtspersoonlijkheid [hadden] ondergaan ofwel het resultaat [waren] van een bijzondere verrichting, [konden] blijven genieten van de bijdrageverminderingen waarvan de preëxistente juridische structuur genoot » (*Parl. St.*, Kamer, 2004-2005, DOC 51-1437/001 en 1438/001, p. 24). Het betrof onder meer « de fusies, splitsingen en gelijkgestelde verrichtingen voor de handelsvennootschappen (verrichtingen bedoeld in artikelen 671 tot 679 van het Wetboek van Vennootschappen) [en] de oprichting van een rechtspersoon zonder winstoogmerk naar aanleiding van de ontbinding en vereffening van andere rechtspersonen zonder winstoogmerk » (*ibid.*, p. 24).

B.3.3. Dezelfde parlementaire voorbereiding wijst erop dat de wetgever zich heeft willen bekommeren om de rechtspersonen zonder winstoogmerk :

« Aangezien de omzetting van rechtspersonen zonder winstoogmerk niet geregeld is, bestaat er op dit moment voor een rechtspersoon zonder winstoogmerk die ontstaat uit twee andere rechtspersonen zonder winstoogmerk geen mogelijkheid om te genieten van de verminderingen verworven in hoofde van de ‘ gefusioneerde ’ rechtspersonen. Dit is te verklaren door het feit dat deze laatsten ontbonden en vereffend zijn, terwijl er in het geval

van handelsvennootschappen sprake is van ontbinding zonder vereffening, aangezien het vermogen (activa en passiva) overgedragen wordt aan de nieuwe entiteit » (*Parl. St., Kamer, 2004-2005, DOC 51-1437/001 en 1438/001, p. 26*).

Door te onderstrepen dat het doel van de in het geding zijnde bepaling het behoud van sommige bijdrageverminderingen was, dat niet was verzekerd als gevolg van een verandering van werkgever, heeft de wetgever aangegeven dat hij « de situaties » wou beogen « van fusie, opslorping of omzetting van handelsvennootschappen, verenigingen zonder winstoogmerk en werkgevers die natuurlijke personen zijn, als hun rechtspersoonlijkheid gewijzigd is » (*ibid., DOC 51-1437/025, p. 16*).

B.4. Het komt de wetgever toe de categorieën van personen te bepalen die sommige verminderingen van de sociale bijdragen kunnen genieten. Wanneer hij daartoe criteria van onderscheid gebruikt, moeten die redelijk kunnen worden verantwoord.

B.5. Rekening houdend met die elementen, is het in het geding zijnde verschil in behandeling tussen handelsvennootschappen en rechtspersonen zonder winstoogmerk, zoals vzw's en stichtingen van openbaar nut, niet relevant ten opzichte van de door de wetgever nagestreefde doelstellingen: ten aanzien van de sinds het in het leven roepen van de doelgroepverminderingen bij de wetgever bestaande bekommernis om de werkgelegenheid te bevorderen (*Parl. St., Kamer, 2002-2003, DOC 50-2124/025, pp. 8 en 9*) en in dat opzicht op te treden in de situaties waarin de werkgevers aan wie een vermindering van sociale bijdragen was toegekend, ophouden te bestaan, daarin inbegrepen wanneer die werkgever een vereniging zonder winstoogmerk is, bevinden de handelsvennootschappen die zijn ontstaan uit verrichtingen waarmee een in de artikelen 678 en 679 van het Wetboek van vennootschappen beoogde inbreng van een algemeenheid of van een bedrijfstak wordt gerealiseerd, en de verenigingen zonder winstoogmerk die zijn ontstaan uit analoge verrichtingen, zich immers niet in wezenlijk verschillende situaties.

B.6. Dat is des te meer het geval omdat, zoals de verwijzende rechter aangeeft, de in het geding zijnde bepaling is gewijzigd bij artikel 201 van de wet van 22 december 2008 teneinde precies die situaties op dezelfde voet te plaatsen :

« Commentaar bij 1°, nieuw eerste lid, *primo* en *tertio*. Om de tewerkstellingssubsidies te kunnen behouden wil de nieuwe tekst op dezelfde wijze alle morele personen behandelen : ondernemingen, verenigingen en publieke en private stichtingen. Door enkel te refereren naar de herstructureringsoperaties zoals bedoeld bij artikel 671 tot 679 van het Wetboek van Vennootschappen voorzag de wettelijke beschikking van 2002 *stricto sensu* enkel de ondernemingen, en niet de verenigingen en publieke en private stichtingen. In de praktijk stelt men vast dat de beschikkingen voorzien door artikelen 671 tot 679 naar analogie ook worden toegepast voor [een] vzw, dit met het oog op het vermijden van de liquidatie van de opgeslorpte vereniging en het ontstaan van een situatie van juridische discontinuïteit in alle relaties met derden : leveranciers, personeel, kredietorganismen en subsidiaire machten. Door het in positief recht toevoegen van een referentie naar de artikelen 768 en 770 van het Wetboek van Vennootschappen worden vanaf dat ogenblik ontegensprekelijk, naast de operaties tussen ondernemingen, operaties gedekt die uitgevoerd worden door een fysiek persoon (door verwijzing naar artikel 768) en door een vereniging of een stichting (door verwijzing naar artikel 770) » (*Parl. St.*, Kamer, 2008-2009, DOC 52-1608/001, p. 135; in dezelfde zin, *ibid.*, DOC 52-1608/012, p. 14).

B.7. Zoals de Ministerraad opmerkt, kan de doelgroepvermindering niet worden overgedragen of overgelaten aan een andere persoon dan diegene die ze geniet (*Parl. St.*, Kamer, 2008-2009, DOC 52-1608/001, p. 134). Vzw's en stichtingen konden oorspronkelijk hun vermogen, geheel of gedeeltelijk, zonder ontbinding niet overdragen zoals de artikelen 678 en 679 van het Wetboek van vennootschappen dat voor de vennootschappen bepalen, en bijgevolg, wat vzw's en stichtingen betreft, was bij de wet niet voorzien in de continuïteit van de rechtspersoon, waarvan het behoud van de doelgroepverminderingen bij de wet van 27 december 2004 afhankelijk was gesteld.

Ten slotte werden die verrichtingen van overdracht zonder ontbinding voor alle rechtspersonen toegestaan bij de wet van 30 december 2009, die artikel 670 van het Wetboek van vennootschappen wijzigt teneinde de toepassing, naar analogie, van artikel 770 van hetzelfde Wetboek (dat verwijst naar de voormelde artikelen 678 en 679) op elke rechtspersoon die zich naar die bepaling voegt, mogelijk te maken.

B.8. De aanneming van de voormelde wet van 22 december 2008, die heeft plaatsgehad vóór de wijziging van artikel 670 van het Wetboek van vennootschappen bij de wet van 30 december 2009, toont evenwel aan dat de wetgever het niet noodzakelijk heeft geacht het voordeel bepaald bij de wet van 2008 afhankelijk te stellen van die wijziging, en dat hij, zoals het in B.6 weergegeven uittreksel uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 2008 aangeeft, rekening heeft willen houden met de toepassing, naar analogie, van de artikelen 671

tot 679 van het Wetboek van vennootschappen op de herstructurerings van vzw's; die analogie werd gemaakt om de vereffening van de overgenomen vzw's en de situatie van juridische discontinuïteit die die vereffening impliceert, te vermijden. Het kan dus niet worden aanvaard dat die ontstentenis van continuïteit die bij de wet is gewaarborgd, het in het geding zijnde verschil in behandeling verantwoordt.

B.9. De prejudiciële vraag dient bevestigend te worden beantwoord.

B.10. Aangezien de leemte zich bevindt in de aan het Hof voorgelegde tekst en de in B.5 gemaakte vaststelling daarvan is uitgedrukt in voldoende precieze en volledige bewoordingen om toe te laten dat de in het geding zijnde bepaling wordt toegepast met inachtneming van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, komt het de verwijzende rechter toe een einde te maken aan die ongrondwettigheid.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 353*ter*, eerste lid, 1°, van de programmawet (I) van 24 december 2002, ingevoegd bij de programmawet van 27 december 2004, vóór de wijziging ervan bij de wet van 22 december 2008 houdende diverse bepalingen (I), schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre het de rechtspersonen zonder winstoogmerk en de stichtingen van openbaar nut die, naar analogie, zijn ontstaan uit een verrichting bedoeld in de artikelen 671 tot 679 van het Wetboek van vennootschappen, uitsluit.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 20 december 2012.

De griffier,

De wnd. voorzitter,

F. Meersschaut

J.-P. Snappe